

(א) וירא אליו יי באלני ממרא והוא ישב פתח-האהל כחם היום:
 (ב) וישא עיניו וירא והנה שלשה אנשים נצבים עליו וירא וירץ לקראתם מפתח האהל וישתחו ארצה:
 (ג) ויאמר אנני אם-נא מצאתי חן בעיניך אל-נא תעבר מעל עבדך:
 (ד) יקח-נא מעט-מים ורחצו רגליכם והשענו תחת העץ:
 (ה) ואקחה פת-לחם וסעדו לבכם אחר תעברו פי-על-כן עברתם על-עבדכם ונאמרו כן תעשה כאשר דברת:
 (ו) וימהר אברהם האהלה אל-שרה ויאמר מהרי שלש סאים קמח סלת לוישי ועשי עגות:
 (ז) ואל-הבקר כן אברהם ויקח בן-בקר כן וטוב ויתן אל-הנער וימהר לעשות אתו:
 (ח) ויקח חמאה וחלב ובן-הבקר אשר עשה ויתן לפניהם והוא-עמד עליהם תחת העץ ויאכלו:
 (ט) ויאמרו אליו איה שרה אשתך ויאמר הנה באהל:
 (י) ויאמר שוב אשוב אליך כעת חיה והנה-כן לשרה אשתך ושרה שמעת פתח האהל והוא אחריו:
 (יא) ואברהם ושרה זקנים באים בימים חדל להנות לשרה ארח כנשים:
 (יב) ותצחק שרה בקרבה לאמר אחרי בלתי היתה-לי עדנה ואדני זקן:
 (יג) ויאמר יי אל-אברהם למה זה צחקה שרה לאמר האף אמנם אלך ואני זקנתי:
 (יד) היפלא מיני דבר למועד אשוב אליך כעת חיה ולשרה בן:
 (טו) ותכחש שרה ויאמר לא צחקתי כיו יראה ויאמרו לא כיו צחקת:
 (טז) ויקמו משם האנשים וישקפו על-פני סדם ואברהם הלך עמם לשלחם:
 (יז) ויי אמר המכסה אני מאברהם אשר אני עשה:

(א) יח (א) ואתגלי-לה יי במישרי ממרא והוא יתב בתרע-משכנא כמחם יומא:
 (ב) וזקף עינוהי וחזא והא תלתא גבריין קימין עלוהי וחזא ורהט לקדמותהון מתרע משכנא וסגד על-ארעא:
 (ג) ויאמר יי אם-פלען אשכחית רחמין קדמיך לא-כען תעבר מעל עבדך:
 (ד) וסבון-כען ועיר-מליא ואסחו רגליכון ואסתמיכו תחת אילנא:
 (ה) ואסב פתא-דלחמא וסעדו לבכון בתר-כן תעברון ארי-על-כן עברתון על-עבדכון ונאמרו כן תעבד כמא דמלתא:
 (ו) ואחרי אברהם למשכנא לות-שרה ונאמר אחיא תלת סאון קמחא סלתא לוישי ועבדי גריצו:
 (ז) ולבית-תורי רהט אברהם ונסב בר-תורי רפיד וטב ויהב לעלמא ואחרי למעבר יתה:
 (ח) ונסב שמן וחלב ובר-תורי העבד ויהב קדמיהון והוא-משמש עלוניהון תחת אילנא ואכלו:
 (ט) ונאמרו-לה אן שרה אתתך ונאמר הא במשכנא:
 (י) ונאמר מתב אתוב לותך כעכן דאתון-קימין והא-ברא לשרה אתתך ושרה שמעת בתרע משכנא והוא אחרוהי:
 (יא) ואברהם ושרה סיבו עלו ביומין פסקל מלמהני לשרה ארח כנשיא:
 (יב) וחרכת שרה במעאה למימר בתר דיסיבית תהי-לי עלמו ורבוני סיב:
 (יג) ונאמר יי לאברהם למא דנן חרכת שרה למימר הבקשטא אולד ונא סיבית:
 (יד) היתכפא מן-קדם-יי פתגמא לזמן אתוב לותך כעכן דאתון-קימין ולשרה בר:
 (טו) וכחבת שרה למימר לא חרכת ארי דחלת ונאמר לא ברם חרכת:
 (טז) וקמו מתמן גבריא ואסתכיאו על-אפי סדם ואברהם אגל עמהון לאלוואיהון:
 (יז) ויי אמר המכסי אנא מאברהם דאנא עבד:

(יח) וְאַבְרָהָם מֵהֵנָּה יֵהוּי לְעַם סְגִי וְתִקְיֹף וַיִּתְבָּרְכוּן
בְּדִלְיָה כָּל עַמְמֵי אֲרֻעָא:

(יט) אַרְיֵי-גְלִי קְדָמִי בְּדִיל דִּיפְלָךְ יִתְבַּנְוְהִי וַיִּתְאַנְשׁ-
בֵּיתָהּ בְּתַרְוְהִי וַיִּטְרוּן אַרְחוּן דְּתַקְנֵן קְדָם-יְיָ לְמַעַבְד
צְדָקְתָא וְדִינָא בְּדִיל דִּינִיתִי יְיָ עַל-אַבְרָהָם יִת דְּמַלְל
עַלְוְהִי:

(כ) וַיֹּאמֶר יְיָ קִבַּלְתָּ סְדָם וְעַמְרָה אֲרִי סְגִיאת וְחֻבְתָּהוּן
אַרְיֵי תִקְפַת לְחֻדָּא:

(כא) אֲתַגְלִי-כְעֵן וְאֲדוּן הַכְּקַבְלָתְהוּן דְּעַלְתָּ לְקַדְמִי עֲבָדוּ
אַעֲבַד עִמְהוּן גְּמֻרָא אִם-לֹא תִיבִין וְאִם-תִּיבִין
לֹא-אַתְפָּרַע:

(כב) וַיִּתְפַּנְיֵאוּ מִתַּמְנון גְּבֻרָא וַאֲזָלוּ לְסְדָם וְאַבְרָהָם
עַד-כְּעֵן מִשְׁמַשׁ בְּצִלוֹ קְדָם יְיָ:

(כג) וַיִּקְרַב אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר הַבְּרִגְזֵי תְשִׁיבֵי זַכָּאָה עִם-חִיבָא:

(כד) מָאָם אֵית חֲמִשִּׁין זַכָּאִין בְּגוֹ קְרִתָא הַבְּרִגְזֵי תְשִׁיבֵי
וְלֹא-תִשְׁבֵּק לְאַתְרָא בְּדִיל חֲמִשִּׁין זַכָּאִין דְּבַגְנָה:

(כה) קִשְׁטָא אֲנִין דִּינִיד מְלֻמְעַבְדֵי וְכַפְתָּגְמָא הֵדֵן לְשִׁיבָאָה
זַכָּאָה עִם-חִיבָא וַיְהִי זַכָּאָה כְּחִיבָא קִשְׁטָא אֲנִין דִּינִיד
דִּין כָּל-אַרְעָא בְּרָם יַעֲבַד דִּינָא:

(כו) וַיֹּאמֶר יְיָ אִם-אַשְׁכַּח בְּסְדָם חֲמִשִּׁין זַכָּאִין בְּגוֹ קְרִתָא
וְאַשְׁבֵּק לְכָל-אַתְרָא בְּדִלְהוּן:

(כז) וַאֲתַב אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר הֵא-כְעֵן שְׂרִיתִי לְמַלְלָא קְדָם-יְיָ
וַאֲנָא עֶפְר וְקָטָם:

(כח) מָאָם יַחְסְרוּן חֲמִשִּׁין זַכָּאִין חֲמִשָּׁה הַתְּחַבֵּל בְּחֲמִשָּׁה
יִת-כָּל-קְרִתָא וַיֹּאמֶר לֹא אַחְבֵּל אִם אֲשַׁכַּח תַּמָּן אַרְבַּעִין
וְחֲמִשָּׁה:

(כט) וַיֹּסֵף עוֹד לְמַלְלָא קְדָמוּהִי וַיֹּאמֶר מָאָם יִשְׁתַּכְּחוּן
תַּמָּן אַרְבַּעִין וַיֹּאמֶר לֹא-אַעֲבַד גְּמֻרָא בְּדִיל אַרְבַּעִין:

(ל) וַיֹּאמֶר לֹא-כְעֵן יִתְקַף רִגְזָא דִּי וְאַמְלִל מָאָם
יִשְׁתַּכְּחוּן תַּמָּן תְּלָתִין וַיֹּאמֶר לֹא-אַעֲבַד גְּמֻרָא אִם-אַשְׁכַּח
תַּמָּן תְּלָתִין:

(לא) וַיֹּאמֶר הֵא-כְעֵן אִסְגִּיתִי לְמַלְלָא קְדָם-יְיָ מָאָם
יִשְׁתַּכְּחוּן תַּמָּן עֶסְרִין וַיֹּאמֶר לֹא אַחְבֵּל בְּדִיל עֶסְרִין:

(יח) וְאַבְרָהָם הָיוּ יְהִיָּה לְגוֹי גְדוֹל וְעֲצוּם וְנִבְרָכוּ-בּוֹ כָּל
גוֹיֵי הָאָרֶץ:

(יט) כִּי יִדְעִיתוּ לְמַעַן אֲשֶׁר יִצְוָה אֶת-בְּנֵיו וְאֶת-בֵּיתוֹ
אַחֲרָיו וְשִׁמְרוּ דְבָרֵי יְיָ לַעֲשׂוֹת צְדָקָה וּמִשְׁפָּט לְמַעַן הִבִּיא
יְיָ עַל-אַבְרָהָם אֶת אֲשֶׁר-דִּבֶּר עָלָיו:

(כ) וַיֹּאמֶר יְיָ זַעֲקַת סְדָם וְעַמְרָה כִּי-רָבָה וְחָטְאוּתָם כִּי
כְבֹדָה מְאֹד:

(כא) אֲרִדָּה-נָא וְאֲרָאָה הַבְּצַעֲקָתָהּ הַבָּאָה אֵלַי עֲשׂוּ וּפְלָה
וְאִם-לֹא אֲדַעָה:

(כב) וַיִּפְנּוּ מִשָּׁם הָאֲנָשִׁים וַיֵּלְכוּ סְדָמָה וְאַבְרָהָם עוֹדְנוּ
עַמְד לְפָנַי יְיָ:

(כג) וַיִּגַּשׁ אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר הֲאֵף תִּסְפָּה צְדִיק עִם-רָשָׁע:

(כד) אוֹלֵי יֵשׁ חֲמִשִּׁים צְדִיקִים בְּתוֹךְ הָעִיר הֲאֵף תִּסְפָּה
וְלֹא-תִשָּׂא לְמַלְכוּם לְמַעַן חֲמִשִּׁים הַצְּדִיקִים אֲשֶׁר בְּקִרְבָּה:

(כה) חֲלִלָה לָךְ מַעֲשֵׂת וּפְדֻבֵר הַזֶּה לְהַמִּית צְדִיק עִם-רָשָׁע
וְהִיָּה כַצְּדִיק כְּרָשָׁע חֲלִלָה לָךְ הַשֹּׁפֵט כָּל-הָאָרֶץ לֹא
יַעֲשֶׂה מִשְׁפָּט:

(כו) וַיֹּאמֶר יְיָ אִם-אַמְצָא בְּסְדָם חֲמִשִּׁים צְדִיקִים בְּתוֹךְ
הָעִיר וְנִשְׂאֲתִי לְכָל-הַמָּקוֹם בְּעִבְרוֹם:

(כז) וַיַּעַן אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר הִנֵּה-נָא הוֹאֲלִיתִי לְדַבֵּר אֶל-אַדְנִי
וְאֲנֹכִי עֶפְר וְאֶפְר:

(כח) אוֹלֵי יַחְסְרוּן חֲמִשִּׁים הַצְּדִיקִים חֲמִשָּׁה הַתְּשֻׁחִית
בְּחֲמִשָּׁה אֶת-כָּל-הָעִיר וַיֹּאמֶר לֹא אֲשַׁחִית אִם-אַמְצָא שָׁם
אַרְבַּעִים וְחֲמִשָּׁה:

(כט) וַיֹּסֵף עוֹד לְדַבֵּר אֵלָיו וַיֹּאמֶר אוֹלֵי יִמְצְאוּן שָׁם
אַרְבַּעִים וַיֹּאמֶר לֹא אַעֲשֶׂה בְּעִבּוֹר הָאֲרַבְעִים:

(ל) וַיֹּאמֶר אֶל-נְאֻ יַחַר לְאֲדֹנָי וְאַדְבִּירָה אוֹלֵי יִמְצְאוּן שָׁם
שְׁלֹשִׁים וַיֹּאמֶר לֹא אַעֲשֶׂה אִם-אַמְצָא שָׁם שְׁלֹשִׁים:

(לא) וַיֹּאמֶר הִנֵּה-נָא הוֹאֲלִיתִי לְדַבֵּר אֶל-אַדְנִי אוֹלֵי
יִמְצְאוּן שָׁם עֶשְׂרִים וַיֹּאמֶר לֹא אֲשַׁחִית בְּעִבּוֹר הָעֶשְׂרִים:

(לב) וַיֹּאמֶר אֶל־נָא יַחַר לֵאדְנִי וְאֶדְבְּרָה אֶדְ-הַפֶּעַם אוֹלִי
וּמִצְאוֹן שָׁם עֲשֶׂה וַיֹּאמֶר לֹא אֲשַׁחִית בְּעֶבֶר הַעֲשֶׂה:

(לג) וַיֵּלֶךְ יְיָ כַּאֲשֶׁר כָּלָה לְדַבֵּר אֶל־אֲבִרְהָם וְאֲבִרְהָם שָׁב
לְמִקְמוֹ:

יט(א) וַיָּבֹאוּ שְׁנֵי הַמַּלְאָכִים סְדִמָּה בְּעָרֵב וְלוֹט יֹשֵׁב
בְּשַׁעַר־סְדָם וַיֵּרְאוּ לוֹט וַיִּקְּמוּ לְקַרְאֲתָם וַיִּשְׁתַּחוּ אַפָּיִם
אֶרְצָה:

(ב) וַיֹּאמֶר הִנֵּה נָא־אֲדֹנָי סוּרוּ נָא אֶל־בַּיִת עִבְדְּכֶם וְלִינוּ
וּרְחֲצוּ רַגְלֵיכֶם וְהִשְׁכַּמְתֶּם וְהִלַּכְתֶּם לְדַרְכְּכֶם וַיֹּאמְרוּ לֹא
כִי בְּרוּחַב נָלִין:

(ג) וַיַּפְצֵר־בָּם מְאֹד וַיִּסְרוּ אֵלָיו וַיָּבֹאוּ אֶל־בַּיִתוֹ וַיַּעַשׂ
לָהֶם מִשְׁתֶּה וּמִצּוֹת אָפֶה וַיֹּאכְלוּ:

(ד) טָרֶם יִשְׁכְּבוּ וְאֲנָשֵׁי הָעִיר אֲנָשֵׁי סְדָם נִסְבּוּ עַל־הַבַּיִת
מִנְעַר וְעַד־זִקָן כָּל־הָעָם מִקְצָה:

(ה) וַיִּקְרְאוּ אֶל־לוֹט וַיֹּאמְרוּ לוֹ אַיֵּה הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־בָּאוּ
אֵלֶיךָ הַלַּיְלָה הוֹצִיָאם אֵלֵינוּ וְנִדְעָה אֲתָם:

(ו) וַיֵּצֵא אֱלֹהִים לוֹט הַפֶּתַח וְהִהְלֵת סָגַר אַחֲרָיו:
(ז) וַיֹּאמֶר אֶל־נָא אַחֵי תָרְעוּ:

(ח) הִנֵּה־נָא לִי שְׁתֵּי בָנוֹת אֲשֶׁר לֹא־יָדְעוּ אִישׁ אוֹצִיָאֶה־נָא
אֲתֶהוּ אֵלֵיכֶם וַעֲשׂוּ לָהֶן כַּטּוֹב בְּעֵינֵיכֶם וְקַ לְאֲנָשִׁים הָאֵלִי
אֶל־תַּעֲשׂוּ דָבָר כִּי־עַל־כֵּן בָּאוּ בְּצַל קַרְתִּי:

(ט) וַיֹּאמְרוּ גַש־הִלָּאָה וַיֹּאמְרוּ הָאָחֵד בָּא־לְגוֹר וַיִּשְׁפֹּט
שְׁפוֹט עֲתָה נִרְעֵ לָךְ מֵהֶם וַיַּפְצְרוּ בְּאִישׁ בְּלוֹט מְאֹד
וַיִּגָּשׁוּ לְשֹׁבֵר הַהֵלֵת:

(י) וַיִּשְׁלְחוּ הָאֲנָשִׁים אֶת־יָדָם וַיָּבִיאוּ אֶת־לוֹט אֵלֵיהֶם
הַבַּיִתָּה וְאֶת־הַהֵלֵת סָגְרוּ:

(יא) וְאֶת־הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־פָּתַח הַבַּיִת הִכּוּ בַּסַּנּוּרִים מִקִּטָן
וְעַד־גָּדוֹל וַיִּלְאוּ לְמִצָּא הַפֶּתַח:

(יב) וַיֹּאמְרוּ הָאֲנָשִׁים אֶל־לוֹט עַד מִי־לָךְ פֹּה חֲתָן וּבְנֵיךָ
וּבְנֹתֶיךָ וְכָל אֲשֶׁר־לָךְ בְּעִיר הוֹצֵא מִן־הַמָּקוֹם:

(יג) כִּי־מִשְׁחַתִּים אֲנַחְנוּ אֶת־הַמָּקוֹם הַזֶּה כִּי־גִדְלָה
צַעֲקוֹתֶם אֶת־פְּנֵי יְיָ וַיִּשְׁלַחְנוּ יְיָ לְשַׁחֲתָה:

(לב) וַיֹּאמֶר לֹא־כָעֵן יִתְקַף רַגְזָא דִּילִי וְאִמְלִל' בְּרַם־
זְמַנָּא־הָדָא מָאָם יִשְׁתַּכְּחוּן תַּמָּן עֲסָרָא וַאֲמַר לֹא אַחְבֵּל
בְּדִיל עֲסָרָא:

(לג) וְאִסְתַּלַּק יִקְרָא דִּילִי כַּד שִׁיִּצִי לְמַלְלָא עִם־אֲבִרְהָם
וְאֲבִרְהָם תָּב לְאַתְרָה:

יט(א) וְעֵלֹד תְּרִין מַלְאָכִיא לְסְדָם בְּרַמְשָׁא וְלוֹט יֹתֵב
בְּתַרְעָא־דְסְדָם וַחֲזָא־לוֹט וַקָּם לְקַדְמוּתָהוֹן וּסְגַר
עַל־אִפּוּהֵי עַל־אַרְעָא:

(ב) וַאֲמַר בְּבַעֲו כְעַן־רְבוּנֵי נִירוּ כְעַן לְבַיִת עִבְדְּכוֹן וּבַיִתוֹ
וְאִסְחוּ רַגְלֵיכוֹן וְתַקְדְּמוּן וְתַהֲכוֹן לְאַרְחֻכוֹן וַאֲמַרוּ לֹא
אַלְהֵן בְּרוּחָבָא נְבִית:

(ג) וְאַתְקַף־בְּהוֹן לַחֲדָא וְנִירוּ לְוִתָּה וְעֵלֹד לְבַיִתָּה וְעַבְד
לְהוֹן מִשְׁתָּיָא וּפְטִיר אָפֶא־לְהוֹן וַאֲכָלוּ:

(ד) עַד־לָא שְׁכִיבּוּ וְאֲנָשֵׁי קַרְתָּא אֲנָשֵׁי סְדָם אֶקִּיפוּ
עַל־בַּיִתָּא מִעַלְמָא וְעַד־סְבָא כָּל־עַמָּא מִסּוּפָה:

(ה) וַקְרָו לְלוֹט וַאֲמַרוּ לֵיה אַן גְּבַר־יָא דַּאֲתוּ לְוִתָּךְ בְּלִילֵיא
אַפְקִינוּן לְוִתְנָא וְנִדְעֵ יִתְהוֹן:

(ו) וַנִּפְקֵ לְוִתְהוֹן לוֹט לְתַרְעָא וְדַשָּׂא אַחַד בְּתַרוּהֵי:
(ז) וַאֲמַר בְּבַעֲו־כְעַן אַחֵי לֹא תַבְּאֲשׁוּן:

(ח) הַא־כְעַן לִי תַרְתִּין בְּנֵן דְּלֹא יָדְעִין גְּבַר אַפְקֵ כְעַן
יִתְהוֹן לְוִתְכוֹן וְעַבְדֵּי לָהֶן כַּדְתַּקּוּן בְּעֵינֵיכוֹן לְחֹד
לְגַבְרָיא הָאֵלֹן לֹא־תַעֲבְדוּן מִדְּעַם אַרִי־עַל־כֵּן עֵלֹד בְּטַלְל
שְׁרוּתֵי:

(ט) וַאֲמַרוּ קַרְב לְהֵלָא וַאֲמַרוּ תַד אַתָּא לְאַתּוּתָבָא
וְהַא־דַאן דִּינָא כְעַן נְבֹאֲש לָךְ מִדְּלְהוֹן וְאַתְקִיפוּ בְּגַבְרָא
בְּלוֹט לַחֲדָא וַקְרִיבוּ לְמַתְבַּר דַּשָּׂא:

(י) וְאוּשִׁיטוּ גְבַרִיא יִתְ־יְדֵהוֹן וְאַעֲילוּ יִתְ־לוֹט לְוִתְהוֹן
לְבַיִתָּא וְיִתְ־דַשָּׂא אַחֲרוּ:

(יא) וְיִתְ־גְבַרִיא דְּבַתְרַע בַּיִתָּא מְחוּל בְּשַׁבְרִירִיא מְזַעֲרָא
וְעַד־רַבָּא וּלְאִיָּאוּ לְאַשְׁכַּתָּא תַרְעָא:

(יב) וַאֲמַרוּ גְבַרִיא לְלוֹט עוֹד מֵא־לָךְ הִכָּא חֲתָנָא וּבְנֵיךָ
וּבְנֹתֶיךָ וְכָל דְּלָךְ בְּקַרְתָּא אַפְקֵ מִן־אַתְרָא:

(יג) אַרִי־מִחְבְּלִין אֲנַחְנָא יִתְ־אַתְרָא דְּהָן אַרִי סְגִיָּאֵת
קַבְלַתְהוֹן קַדָּם יְיָ וְשַׁלְחָנָא יְיָ לְחַבְלוּתָה:

(יד) ונפק לוט ומלל עם-חתנוהו ונסבי בנתה ואמר קומו פקו מן-אתרא הוון ארי-מחבל יג ית-קרתא והנה כמחיק ביעני חתנוהי:

(טו) וכמסק צפרא הוה ודחיקו מלאכיא בלוט למימר קום דבר ית-אתתך וית-תרתין בנתך דאשתכחא מהימנן עמוך דלמא תלקי בחובי קרתא:

(טז) ואתעפב ואתקיפו גבריא בידה ובידא-דאתתה וביד תרתין בנתה בדחס יג עלוהי ואפקוהי ואשר יהי מברא לקרתא:

(יז) והנה כד-אפק יתהון לברא ואמר חוס על-נפשך לא-תסתכי לאחוריה ולא תקום בכל מישרא לטורא אשתיזב דלמא תלקי:

(יח) ואמר לוט להון בבעו יג:

(יט) הא-כעז אשכח עבדך רחמיך קרמיך ואסגיתא טיבותך דעבדת עמי לקימא ית-נפשי ואנא לית אנא יכל לאשתיזבא לטורא דלמא תערעני בשתא ואמות: (כ) הא-כעז קרתא הדא קריבא למערק לתמן והיא זעירא אשתיזב פלען לתמן הלא זערא היא ותתקנים נפשי:

(כא) ואמר ליה הא נסבית אפיוך אף לפתגמא דון בדיל דלא-למהפקי ית-קרתא דבעיתא עליה:

(כב) אוחיל אשתיזב לתמן ארי לא איפל למעבר פתגמא עד-מיתך לתמן על-כן קרא שמה-דקרתא צוער:

(כג) שמשא נפק על-ארעא ולוט על לצער:

(כד) וילי אמטר על-סדם ועל-עמרה גפרתא ואשתא מן-קדם יג מן-שמאיא:

(כה) והפך ית-קרוניא האלון וית כל-מישרא וית כל-יתבי קרניא וצמחא דארעא:

(כו) ואסתכיא אתתה מבתרוהי והנת קמא דמלקא:

(כז) ואקדם אברהם בצפרא לאתרא דשמש תמן בצלו קדם יג:

(כח) ואסתכי על-אפי סדם ועמרה ועל-כל-אפי ארע מישרא וחזא והא סלק תננא דארעא כתננא דאתונא:

(יד) ויצא לוט וידברו אל-חתניו ו לקחי בנתיו ויאמר קומו צאו מן-המקום הזה כי-משחית יג את-העיר ויהי כמצחק ביעני חתניו:

(טו) וכמו השחר עלה ויאצו המלאכים בלוט לאמר קום לקח את-אשתך ואת-שתי בנתיך הנמצאת פן-תספה בעון העיר:

(טז) ויתמהמה ויחזיקו האנשים בידו וביד-אשתו וביד שתי בנתיו בחמלת יג עליו ויצאהו וינחהו מחוץ לעיר:

(יז) ויהי כהוציאם אתם החוצה ויאמר המלט על-נפשך אל-תביט אחריך ואל-תעמד בכל-הכפר ההרה המלט פן-תספה:

(יח) ויאמר לוט אלהם אל-נא אדני:

(יט) הנה-נא מצא עבדך חן בעיניך ותגדל חסדך אשר עשית עמדי להחיות את-נפשי ואנכי לא אוכל להמלט ההרה פן-תדבקני הרעה ומתי:

(כ) הנה-נא העיר הזאת קרבה לנוס שמה והוא מצער אמלטה נא שמה הלא מצער הוא ותחי נפשי:

(כא) ויאמר אליו הנה נשאתי פניך גם לדבר הזה לבלתי הפכי את-העיר אשר דברת:

(כב) מהר המלט שמה כי לא אוכל לעשות דבר עד-באך שמה על-כן קרא שם-העיר צוער:

(כג) השמש יצא על-הארץ ולוט בא צערה:

(כד) וילי המטר על-סדם ועל-עמרה גפרית ואש מאת יג מן-השמים:

(כה) ויהפך את-הערים האל ואת כל-הכפר ואת כל-ישבי הערים וצמח הארמה:

(כו) ותבט אשתו מאחריו ותהי נציב מלח:

(כז) וישכם אברהם בבקר אל-המקום אשר-עמד שם את-פני יג:

(כח) וישקף על-פני סדם ועמרה ועל-כל-פני ארץ הכפר וירא והנה עלה קיטר הארץ פקיטר הכבשן:

תורה

תרגום אונקלוס

(כט) ויהי בשחת אלהים את-ערי הכפר ויזכר אלהים את-אברהם וישלח את-לוט מתוך ההפכה בהפך את-הערים אשר-ישב בהן לוט:

(ל) ויעל לוט מצוער וישב בהר ושתי בנתיו עמו כי ירא לשבת בצוער וישב במערה הוא ושתי בנתיו: בנתה:

(לא) ותאמר הבכירה אל-הצעירה אבינו זקן ואיש אין בארץ לבוא עלינו כדרך כל-הארץ:

(לב) לכה נשקה את-אבינו יין ונשכבה עמו ונחיה מאבינו זרע:

(לג) ותשקין את-אביהן יין בלילה הוא ותבא הבכירה ותשכב את-אביה ולא ידע בשכבה ובקומה:

(לד) ויהי ממחרת ותאמר הבכירה אל-הצעירה הן-שכבתי אמש את-אבי נשקנו יין גם-הלילה ובאי שכבי עמו ונחיה מאבינו זרע:

(לה) ותשקין גם בלילה ההוא את-אביהן יין ותקם הצעירה ותשכב עמו ולא ידע בשכבה ובקומה:

(לו) ותהרין שתי בנות-לוט מאביהן: (לז) ותלד הבכירה בן ותקרא שמו מואב הוא אבי-מואב עד-היום:

(לח) והצעירה גם-הוא ילדה בן ותקרא שמו בן-עמי הוא אבי-בני-עמון עד-היום: □

כ (א) ויסע משם אברהם ארצה הנגב וישב בין-קדש ובין שור ובגר בגרר:

(ב) ויאמר אברהם אל-שרה אשתו אחתי הוא וישלח אבימלך מלך גרר ויקח את-שרה:

(ג) ויבא אלהים אל-אבימלך בחלום ויאמר לו הנה מת על-האשה אשר-לקחת והוא בעלת בעל:

(ד) ויאבימלך לא קרב אליה ויאמר יי העם אף-זכי תקטל:

(ה) הלא הוא אמר-לי אחתי היא והיא-אף-היא אמרת אתי הוא בקשיטות לבי ובזפאות ידי עבדית דא:

(כט) ויהי בשחת אלהים את-ערי הכפר ויזכר אלהים את-אברהם וישלח את-לוט מתוך ההפכה בהפך את-הערים אשר-ישב בהן לוט:

(ל) ויעל לוט מצוער וישב בהר ושתי בנתיו עמו כי ירא לשבת בצוער וישב במערה הוא ושתי בנתיו:

(לא) ותאמר הבכירה אל-הצעירה אבינו זקן ואיש אין בארץ לבוא עלינו כדרך כל-הארץ:

(לב) לכה נשקה את-אבינו יין ונשכבה עמו ונחיה מאבינו זרע:

(לג) ותשקין את-אביהן יין בלילה הוא ותבא הבכירה ותשכב את-אביה ולא ידע בשכבה ובקומה:

(לד) ויהי ממחרת ותאמר הבכירה אל-הצעירה הן-שכבתי אמש את-אבי נשקנו יין גם-הלילה ובאי שכבי עמו ונחיה מאבינו זרע:

(לה) ותשקין גם בלילה ההוא את-אביהן יין ותקם הצעירה ותשכב עמו ולא ידע בשכבה ובקומה:

(לו) ותהרין שתי בנות-לוט מאביהן: (לז) ותלד הבכירה בן ותקרא שמו מואב הוא אבי-מואב עד-היום:

(לח) והצעירה גם-הוא ילדה בן ותקרא שמו בן-עמי הוא אבי-בני-עמון עד-היום: □

כ (א) ויסע משם אברהם ארצה הנגב וישב בין-קדש ובין שור ובגר בגרר:

(ב) ויאמר אברהם אל-שרה אשתו אחתי הוא וישלח אבימלך מלך גרר ויקח את-שרה:

(ג) ויבא אלהים אל-אבימלך בחלום ויאמר לו הנה מת על-האשה אשר-לקחת והוא בעלת בעל:

(ד) ויאבימלך לא קרב אליה ויאמר אדני הגוי גם-צדיק תהרג:

(ה) הלא הוא אמר-לי אחתי היא והיא-גם-הוא אמרה אחי הוא בתם-לבבי ובנקלן פפי עשיתי זאת:

תרגום אונקלוס

(ו) וַיֹּאמֶר לֵיהּ יְיָ בְּחַלְמָא אַף-קִדְמִי גְלִי אֲרִי בְּקִשְׁטוּת
לְבָרְךָ עֲבַדְתָּ דְּאֵי וּמְנַעִית אַף-אַנָּא יְתִיד מְלַמְחִטִי קִדְמִי
עַל-כֵּן לֹא-נִתְתִיב לְנִגְעַי אֵלַיָּהּ:

(ז) וְכַעֲזָנִי אֶתִּיב אֶתְת־גְּבֻרָא אֲרִי-נְבִיא הוּא וַיִּצְלִי עֲלֵיךָ
וְתַחֲוִי וְאִם-לִיתִיךָ מְתִיב דְּעַ אֲרִי-מִמַּת תְּמֹות אֶתְּ
וְכָל-דְּדִלְךָ:

(ח) וְאִקְרִים אֲבִימֶלֶךְ בְּצַפְרָא וּקְרָא לְכָל-עַבְדֵּיהּ וּמְלַל
יְת־כָּל-פְּתִגְמֵיָא הָאֵלֶן קִדְמֵיהוֹן וְדַחֲלוֹ גְבֻרָא לְחֻדָּא:

(ט) וּקְרָא אֲבִימֶלֶךְ לְאַבְרָהָם וַיֹּאמֶר לֵיהּ מָא-עֲבַדְתָּ לְנָא
וּמָא-חֲטִית לָךְ אֲרִי-אִיתִיָּא עֲלֵי וְעַל-מְלַכְוִתִי חֻבָּא רַבָּא
עַבְדִּין דְּלֹא-כְשָׁרִין לְאַתְעַבְדָּא עֲבַדְתָּ עִמִּי:

(י) וַיֹּאמֶר אֲבִימֶלֶךְ לְאַבְרָהָם מָא חֲזִיתָא אֲרִי עֲבַדְתָּ
יְת־פְּתִגְמָא הָרִין:

(יא) וַיֹּאמֶר אֲבְרָהָם אֲרִי אֲמַרִית לְחֻדֵּי לִית־דְּחֻלְתָּא דִּילִי
בְּאַתְרָא הָרִין וַיִּקְטְלוּנִי עַל-עֶסְקִי אֶתְתִּי:

(יב) וּבְרַם בְּקִשְׁטָא אַחַת בְּת־אַבָּא הִיא בְרַם לָא בְּת־אַמִּי
וְהוֹת־לִי לְאַתְוִי:

(יג) וְהוּא כְּדִ-טְעוֹ עִמְמֵיָא בְּת־עַבְדֵּי דִּיהוֹן יְתִי קִרְבִּי יְיָ
לְדַחֲלֵתָּהּ מִבֵּית אֲבָא וַיֹּאמֶרִית לֵיהּ דְּאֵ טִיבֻתִּיךָ דְּתַעְבְּדִין
עִמִּי לְכָל אֶתְרֵי דְּנִהָךְ לְתַמָּן אֲמַרִי עֲלֵי אֶתִי הוּא:

(יד) וַיְדַבֵּר אֲבִימֶלֶךְ עִן וְתוֹרִין וְעַבְדִּין וְאִמְהוֹן וַיִּקַּב
לְאַבְרָהָם וַאֲתִיב לֵיהּ יְתִי שְׂרָה אֶתְתָּהּ:

(טו) וַיֹּאמֶר אֲבִימֶלֶךְ הָאֵ אֲרַעִי קִדְמִיךָ בְּדַתְקוֹן בְּעֵינֵיךָ
תִּיב:

(טז) וְלִשְׂרָה אָמַר הָאֵ יְתִיבִית אֶלְפִי סְלַעִין דְּכִסְפִי לְאַחֵיךָ
הָאֵ הוּא-לִיךָ כְּסוֹת דִּילְקוֹר חֲלָף דְּשְׁלַחִית דְּבִרְתִּיךָ וְחִיָּית
יְתִיךָ וַיְתִיב־כְּלִי דְּעַמִּיךָ וְעַל-כָּל-מָא דְּאַמְרַת אֶתְוֹכַחְתָּ:

(יז) וַיִּצְלִי אֲבְרָהָם קְרַם יְיָ וַאֲסִי יְיָ יְתִיב־אֲבִימֶלֶךְ וַיְת־אֶתְתָּהּ
וַאֲמַתָּהּ וַאֲתִרְוֹחִי:

(יח) אֲרִי מִיְחַד אַחַד יְיָ בְּאַפִּי כָּל-פְּתַח וְלִדָּא לְבֵית
אֲבִימֶלֶךְ עַל-עֶסְקִי שְׂרָה אֶתְתֵּי אֲבְרָהָם: ◦

כא (א) וַיְיָ דְּכִיר יְתִיב־שְׂרָה כְּמָא דְּאַמַּר וְעַבְדֵּי יְיָ לְשְׂרָה
כְּמָא דְּמְלַל:

תורה

(ו) וַיֹּאמֶר אֵלָיו הַאֱלֹהִים בְּחֹלֶם גַּם אֲנֹכִי יִדְעֹתִי כִּי
בְתִם-לְבַבְךָ עֲשִׂיתָ זֹאת וְאַחֲשׂוֹךְ גַּם-אֲנֹכִי אוֹתְךָ מִחֲטוֹ-לִי
עַל-כֵּן לֹא-נִתְתִיב לְנִגְעַי אֵלַיָּהּ:

(ז) וְעַתָּה הֲשִׁב אֶשְׁת־הָאִישׁ כִּי-נִבְיָא הוּא וַיִּתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ
וְחִיָּהּ וְאִם-אֵינְךָ מְשִׁיב דְּעַ כִּי-מֹות תְּמֹות אֶתְּהּ
וְכָל-אֲשֶׁר-לָךְ:

(ח) וַיִּשְׁכֹּם אֲבִימֶלֶךְ בַּבֶּקֶר וַיִּקְרָא לְכָל-עַבְדָּיו וַיְדַבֵּר
אֶת-כָּל-הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה בְּאָזְנֵיהֶם וַיִּירָאוּ הָאֲנָשִׁים מְאֹד:

(ט) וַיִּקְרָא אֲבִימֶלֶךְ לְאַבְרָהָם וַיֹּאמֶר לוֹ מָה-עֲשִׂיתָ לָנוּ
וּמָה-חֲטָאתִי לָךְ כִּי-הִבַּאתָ עָלַי וְעַל-מְמַלְכְּתִי חֲטָאָה
גְּדוֹלָה מֵעֲשִׂים אֲשֶׁר לֹא-יַעֲשׂוּ עֲשִׂיתָ עִמָּדִי:

(י) וַיֹּאמֶר אֲבִימֶלֶךְ אֶל-אַבְרָהָם מָה רָאִיתָ כִּי עֲשִׂיתָ
אֶת־הַדְּבָר הַזֶּה:

(יא) וַיֹּאמֶר אֲבְרָהָם כִּי אֲמַרְתִּי רַק אִין-יִרְאָת אֱלֹהִים
בְּמָקוֹם הַזֶּה וְהִרְגִנִי עַל־דְּבַר אֲשִׁתִּי:

(יב) וְגַם-אֲמַנָּה אַחֹתִי בְּת־אֲבִי הוּא אֶךְ לֹא בְּת־אַמִּי
וְתַהֲי־לִי לְאַשָׁה:

(יג) וַיְהִי כַּאֲשֶׁר הִתְעַו אֹתִי אֱלֹהִים מִבֵּית אֲבִי וַיֹּאמֶר לֵיהּ
זֶה חֲסִידְךָ אֲשֶׁר תַּעֲשִׂי עִמָּדִי אֵל כָּל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר נָבִיא
שְׁמָה אֲמַרִי-לִי אַחִי הוּא:

(יד) וַיִּקַּח אֲבִימֶלֶךְ צֹאן וּבָקָר וְעַבְדִּים וּשְׂפָחוֹת וַיִּתֵּן
לְאַבְרָהָם וַיֵּשֶׁב לוֹ אֶת שְׂרָה אֲשִׁתּוֹ:

(טו) וַיֹּאמֶר אֲבִימֶלֶךְ הִנֵּה אֲרַצִּי לְפָנֶיךָ בְּטוֹב בְּעֵינֶיךָ
שָׁב:

(טז) וְלִשְׂרָה אָמַר הִנֵּה נָתַתִּי אֶלְפִי לְאַחֵיךָ הִנֵּה
הוּא-לָךְ כְּסוֹת עֵינַיִם לְכָל אֲשֶׁר אֶתְּךָ וְאֶת כָּל וְנִכְחַת:

(יז) וַיִּתְפַּלֵּל אֲבְרָהָם אֶל־הַאֱלֹהִים וַיִּרְפָּא אֱלֹהִים
אֶת־אֲבִימֶלֶךְ וְאֶת־אֲשִׁתּוֹ וְאִמְהֹתָיו וַיִּלְדוּ:

(יח) כִּי-עָצַר עֲצוֹר יְיָ בְּעַד כָּל־רַחֵם לְבֵית אֲבִימֶלֶךְ
עַל־דְּבַר שְׂרָה אֲשֶׁת אֲבְרָהָם: ◦

כא (א) וַיְיָ פָקַד אֶת־שְׂרָה כַּאֲשֶׁר אָמַר וַיַּעַשׂ יְיָ לְשְׂרָה
כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר:

(ב) ותהר ותלד שרה לאברהם בן לזקניו למועד אשר-דבר אתו אלהים:
 (ג) ויקרא אברהם את-שם-בנו הנולד-לו אשר-ילדה-לו שרה יצחק:
 (ד) וימל אברהם את-יצחק בנו בן-שמנת ימים כאשר צנה אתו אלהים:
 (ה) ואברהם בן-מאת שנה בהולד לו את יצחק בנו:
 (ו) ותאמר שרה צחק עשה לי אלהים כל-השמע יצחק-לי:
 (ז) ותאמר מי מלל לאברהם היניקה בנים שרה כי-ילדתי בן לזקניו:
 (ח) ויגדל היילד ויגמל ויעש אברהם משתה גדול ביום הגמל את-יצחק:
 (ט) ותרא שרה את-בן-הגר המצרית אשר-ילדה לאברהם מצחק:
 (י) ותאמר לאברהם גרש האמה הזאת ואת-בנה כי לא יירש בן-האמה הזאת עם-בני עם-יצחק:
 (יא) וירע הדבר מאד בעיני אברהם על אודת בנו:
 (יב) ויאמר אלהים אל-אברהם אל-ירע בעיניך על-הנער ועל-אמתך כל אשר תאמר אליך שרה שמע בקלה כי ביצחק יקרא לך זרע:
 (יג) וגם את-בן-האמה לגוי אשימנו כי זרעה הוא:
 (יד) וישכם אברהם בפקר ויח-לחם וחמת מים ויתן אל-הגר שם על-שכמה ואת-הילד וישלחה ותלך ותתע במדבר באר שבע:
 (טו) ויכלו המים מן-החמת ותשלך את-הילד תחת אחד השיחים:
 (טז) ותלך ותשב לה מנגד הרחק כמטחוי קשת פי אמה אל-אראה במות היילד ותשב מנגד ותשא את-קלה ותבך:
 (יז) וישמע אלהים את-קול הנער ויקרא מלאך אלהים ו אל-הגר ויאמר לה מא-ליך הגר לא תדחלין ארי-שמיע כי-שמע אלהים אל-קול הנער כאשר הוא-שם:

(ב) ועדיאת וילדת שרה לאברהם בן לסיבתוהי לזמנא דמלל יתה יי:
 (ג) ויקרא אברהם ית-שום-ברה דאתיליד-לה דילדת-לה שרה יצחק:
 (ד) וגזר אברהם ית-יצחק ברה בר-תמנא יומין כמא דפקד יתה יי:
 (ה) ואברהם בר-מאה שנין כד-אתיליד לה ית יצחק ברה:
 (ו) ואמרת שרה חדוא עבר לי יי כל-דשמע יחדיי-לי:
 (ז) ואמרת מהימן דאמר לאברהם ומים דתונק בנין שרה ארי-ילדית בר לסבתוהי:
 (ח) ורבא רביא ואתחסיל ועבר אברהם משתא רבא ביומא דאתחסיל יצחק:
 (ט) וחזת שרה ית-בר-הגר מצריתא דילדת לאברהם מחיד:
 (י) ואמרת לאברהם תרד אמתא הדא וית-ברה ארי לא יירת בר-אמתא הדא עם-ברי עם-יצחק:
 (יא) ובאש פתגמא לחדא בעיני אברהם על עסק ברה:
 (יב) ואמר יי לאברהם לא-יבאש בעיניך על-עלמא ועל-אמתך כל דתימר לך שרה קבל מנה ארי ביצחק יתקרין לך בנין:
 (יג) ואף ית-בר-אמתא לעמא אשוינה ארי ברך הוא:
 (יד) ואקום אברהם בצפרא ונסב לחמא ורקבא דמלא ויהב להגר שני על-כתפה וית-רביא וישלחה ואזלת וטעת במדבר באר שבע:
 (טו) ושליומו מיא מן-רקבא ורמת ית-רבא תחת חד מן-אילניא:
 (טז) ואזלת ויתבת לה מקבל ארחקת כמגד בקשתא ארי אמרת לא אחזי במותא דרביא ויתבת מקבל וארימת ית-קלה ובכת:
 (יז) ושמיע קדם-יי קלה דרביא וקרא מלאכא דיי להגר מן-שמלא ואמר לה מא-ליך הגר לא תדחלין ארי-שמיע קדם-יי קלה דרביא באתר דהוא-תמן:

(יח) קומי שאני את-הנער והחזיקי את-ידך בו כי-לגוי גדול אשימנו:
 (יט) ויפקח אלהים את-עיניה ותרא באר מים ותלך ותמלא את-החמת מים ותשק את-הנער:
 (כ) ויהי אלהים את-הנער ויגדל וישב במדבר ויהי רבה קשת:
 (כא) וישב במדבר פארן ותקח-לו אמו אשה מארץ מצרים:
 (כב) ויהי בעת ההוא ויאמר אבימלך ופיכל שר-צבאו אל-אברהם לאמר אלהים עמך בכל אשר-אתה עשה:
 (כג) ועתה השבעה לי באלהים הנה אם-תשקר לי ולניני ולנכדי כחסד אשר-עשיתי עמך תעשה עמדי ועם-הארץ אשר-גרתה בה:
 (כד) ויאמר אברהם אנכי אשבע:
 (כה) והוכח אברהם את-אבימלך על-אדות באר המים אשר גזלו עבדי אבימלך:
 (כו) ויאמר אבימלך לא ידעתי מי עשה את-הדבר הזה וגם-אתה לא-הגדת לי וגם אנכי לא שמעתי בלתי היום:
 (כז) ויקח אברהם צאן ובקר ויתן לאבימלך ויכרתו שניהם ברית:
 (כח) ויצב אברהם את-שבע כבשת הצאן לבריהן:
 (כט) ויאמר אבימלך אל-אברהם מה הנה שבע כבשת האלה אשר הצבת לברנה:
 (ל) ויאמר כי את-שבע כבשת תקח מידי בעבור תהיה-לי לעדה כי חפרתי את-הבאר הזאת:
 (לא) על-כן קרא למקום ההוא באר שבע כי שם נשבעו שניהם:
 (לב) ויכרתו ברית בבאר שבע ויקם אבימלך ופיכל שר-צבאו וישבו אל-ארץ פלשתים:
 (לג) ויטע אשל בבאר שבע ויקרא-שם בשם יג אל עולם:
 (לד) ויגר אברהם בארץ פלשתים ימים רבים:
 (יח) קומי טלי ית-רבוא ואת-קיפי ית-ידיך בה ארי-לעם סגי אשימנה:
 (יט) וגלא יל ית-עינהא וחזת בירא דמיא ואזלת ומלת ית-רקבא מליא ואשקיא ית-רבוא:
 (כ) והנה מימרא דיג בסעדה דרבוא ורבא ויתב במדברא והנה רבי קשתא:
 (כא) ויתב במדברא דפארן ונסבת-לה אמה אתתא מארעא דמצרים:
 (כב) והנה בעדנא ההוא ואמר אבימלך ופיכל רב-חילה לאברהם למימר מימרא דיג בסעדה בכל דאת עבד:
 (כג) וכען קים לי במימרא דיג הכא דלא-תשקר פי ובברי ובבר ברי פטיבוותא דעבדית עמך תעבד עמי ועם-ארעא דאתותבת בה:
 (כד) ואמר אברהם אנא אקים:
 (כה) ואוכח אברהם ית-אבימלך על-עסק בירא דמליא דאנסו עבדי אבימלך:
 (כו) ואמר אבימלך לא ידעית מן-עבד ית-פתגמא דהן ואף-את לא-חנית לי ואף אנא לא שמעית אלהן יומא-הן:
 (כז) ודבר אברהם ען ותוין ויהב לאבימלך וגזרו תרויהון קים:
 (כח) ואקים אברהם ית-שבע חרפן דען בלחוריהן:
 (כט) ואמר אבימלך לאברהם מא אנין שבע חרפן אלן דאקמתא בלחוריהן:
 (ל) ואמר ארל ית-שבע חרפן תקבל מן-ידי בדיל דתהי-לי לסהרו ארי חפרית ית-בירא דהן:
 (לא) על-כן קרא לאתרא ההוא באר שבע ארי תמן קימו תרויהון:
 (לב) וגזרו קים בבאר שבע וקם אבימלך ופיכל רב-חילה ותבו לארע פלשתאי:
 (לג) ויצב נצבא בבאר שבע וצלי תמן בשמא דיג אלה עלמא:
 (לד) ואתותב אברהם בארע פלשתאי יומין סגיאין:
 פ

(יח) קומי שאני את-הנער והחזיקי את-ידך בו כי-לגוי גדול אשימנו:
 (יט) ויפקח אלהים את-עיניה ותרא באר מים ותלך ותמלא את-החמת מים ותשק את-הנער:
 (כ) ויהי אלהים את-הנער ויגדל וישב במדבר ויהי רבה קשת:
 (כא) וישב במדבר פארן ותקח-לו אמו אשה מארץ מצרים:
 (כב) ויהי בעת ההוא ויאמר אבימלך ופיכל שר-צבאו אל-אברהם לאמר אלהים עמך בכל אשר-אתה עשה:
 (כג) ועתה השבעה לי באלהים הנה אם-תשקר לי ולניני ולנכדי כחסד אשר-עשיתי עמך תעשה עמדי ועם-הארץ אשר-גרתה בה:
 (כד) ויאמר אברהם אנכי אשבע:
 (כה) והוכח אברהם את-אבימלך על-אדות באר המים אשר גזלו עבדי אבימלך:
 (כו) ויאמר אבימלך לא ידעתי מי עשה את-הדבר הזה וגם-אתה לא-הגדת לי וגם אנכי לא שמעתי בלתי היום:
 (כז) ויקח אברהם צאן ובקר ויתן לאבימלך ויכרתו שניהם ברית:
 (כח) ויצב אברהם את-שבע כבשת הצאן לבריהן:
 (כט) ויאמר אבימלך אל-אברהם מה הנה שבע כבשת האלה אשר הצבת לברנה:
 (ל) ויאמר כי את-שבע כבשת תקח מידי בעבור תהיה-לי לעדה כי חפרתי את-הבאר הזאת:
 (לא) על-כן קרא למקום ההוא באר שבע כי שם נשבעו שניהם:
 (לב) ויכרתו ברית בבאר שבע ויקם אבימלך ופיכל שר-צבאו וישבו אל-ארץ פלשתים:
 (לג) ויטע אשל בבאר שבע ויקרא-שם בשם יג אל עולם:
 (לד) ויגר אברהם בארץ פלשתים ימים רבים:
 פ

תורה

תרגום אונקלוס

כב (א) ויהי אחר הדברים האלה והאלהים נסה את-אברהם ויאמר אליו אברהם ויאמר הנני:
 (ב) ויאמר קח-נא את-בנך את-יחידך אשר-אהבת את-יצחק ולך-לך אל-ארץ המרעה והעלהו שם לעלה על אחר ההרים אשר אמר אליך:
 (ג) וישכם אברהם בבקר ויחבל את-חמרו וילקח את-שני נעריו אתו ואת יצחק בנו ויבקע עצי עלה ויקם וילך אל-המקום אשר-אמר-לו האלהים:
 (ד) ביום השלישי וישא אברהם את-עיניו וירא את-המקום מרחק:
 (ה) ויאמר אברהם אל-נעריו שבו-לכם פה עם-החמור ואני והנער נלכה עד-כּה ונשתחוה ונשובה אליכם:
 (ו) וילקח אברהם את-עצי העלה וישם על-יצחק בנו ויקח בידו את-האש ואת-המאכלת וילכו שניהם יחדו:
 (ז) ויאמר יצחק אל-אברהם אביו ויאמר אבי ויאמר הנני בני ויאמר הנה האש והעצים ואיה הששה לעלה:
 (ח) ויאמר אברהם אלהים יראה-לו הששה לעלה בני וילכו שניהם יחדו:
 (ט) ויבאו אל-המקום אשר אמר-לו האלהים ויבן שם אברהם את-המזבֵּחַ ויערף את-העצים ויעקר את-יצחק בנו וישם אתו על-המזבֵּחַ ממעל לעצים:
 (י) וישלח אברהם את-ידו ויקח את-המאכלת לשחט את-בנו:
 (יא) ויקרא אליו מלאך יל מן-השמים ויאמר אברהם ו אברהם ויאמר הנני:
 (יב) ויאמר אל-תשלח ידך אל-הנער ואל-תעש לו מאומה כּי עתה ידעתי כּי-ירא אלהים אתה ולא חשכת את-בנך את-יחידך ממני:
 (יג) וישא אברהם את-עיניו וירא והנה-איל אחר נאחו בפסג בּקִרְנֵי וילך אברהם ויקח את-האיל ויעלהו לעלה תחת בנו:
 (יד) ויקרא אברהם שם-המקום ההוא יגו יראה אשר יאמר היום בּהר יג יראה:

כב (א) ויהוה בּתֵר פּתְגֵמִיא האלן ויל נסי ית-אברהם ויאמר לה אברהם ויאמר האנא:
 (ב) ויאמר דבר-כּען ית-בְרַךְ ית-יחידך דרחמתא ית-יצחק ואגל לך לארע פּלחנא ואסקהי קדמי תמן לעלתא על חד מן-טוריאי דאימר לך:
 (ג) ואקחם אברהם בצפרא וזרו ית-חמרה ודבר ית-תריזן עלמוהי עמה וית יצחק ברה וצלח אעי לעלתא וקם ואזל לאתרא דאמר-לה יג:
 (ד) ביומא תליתאה וזקף אברהם ית-עיניו וחיא ית-אתרא מרחיק:
 (ה) ויאמר אברהם לעלמוהי אוריכו לכוּן הכא עם-חמורא ואנא ועלמא נתמטי עד-כּא ונסגד ונתוב לוּתכוּן:
 (ו) ונסב אברהם ית-אעי דעלתא ושול על-יצחק ברה ונסב בידה ית-אשתא וית-ספינא ואזלו תרויהון כחדא:
 (ז) ויאמר יצחק לאברהם אבוהי ויאמר אבא ויאמר האנא ברי ויאמר הא אשתא ואעליא ואן אמרא לעלתא:
 (ח) ויאמר אברהם קדם-יל גלי אמרא לעלתא ברי ואזלו תרויהון כחדא:
 (ט) ואתו לאתרא דאמר-לה יל ובנא תמן אברהם ית-מדבחא וסדר ית-אעיא ועקר ית-יצחק ברה ושוי יתה על-מדבחא על מן-אעיא:
 (י) ואושט אברהם ית-ידה ונסב ית-ספינא למפס ית-ברה:
 (יא) וקרא לה מלאכא דיל מן-שמאיא ויאמר אברהם אברהם ויאמר האנא:
 (יב) ויאמר לא-תושט ידך בעלמא ולא-תעבר לה מדעם אריו כּען ידענא ארי דחלא דיל את ולא מנעטא ית-בְרַךְ ית-יחידך מני:
 (יג) וזקף אברהם ית-עיניו בּתֵר אלן וחזא והא-דכרא אחיד באילנא בּקִרְנֵי ואזל אברהם ונסב ית-דכרא ואסקה לעלתא חלף ברה:
 (יד) ופלח וצלי אברהם תמן באתרא ההוא אמר קדם יל הכא יהון פלחין דריא בכּן יתאמר ביומא הון בטורא הון אברהם קדם-יל פלח:

תרגום אונקלוס

(טו) ויקרא מלאכא דיי לאברהם תנינות מן-שמיא:
 (טז) ואמר במימרי קימית אמר יי אחי חלף דעבדתא
 ית-פתגמא הון ולא מנעתא ית-ברך ית-יחיד:
 (יז) ארי-ברכא אברכך ואסגאה אסגי ית-בניך ככוכבי
 שמיא וכחלא דעל כף ימא ויירתון בניך ית קרוני
 סנאיהון:
 (יח) ויתברכו בדיל-בניך כל עממי ארעא חלף דקבלתא
 למימרי:
 (יט) ויתב אברהם לנת עלמוהי וקמו ואילו פחדא לבאר
 שבע ויתב אברהם בבאר שבע: ◻
 (כ) והיה בתר פתגמיא האלן ואתחנא לאברהם למימר
 הא ילדת מלכה אף-היא בנין לנחור אחוד:
 (כא) ית-עויץ בכרה וית-בזו אחוהי וית-קמואל אבוהי
 דארם:
 (כב) וית-כשד וית-חזו וית-פלגש וית-ידלף וית בתואל:
 (כג) ובתואל ילד ית-רבקה תמניא אלן ילדת מלכה
 לנחור אחוהי דאברהם:
 (כד) ולחנתה ושמה ראומה וילדת אף-היא ית-טבח
 וית-גחם וית-תחש וית-מעכה: ◻

תורה

(טו) ויקרא מלאך יי אל-אברהם שנית מן-השמים:
 (טז) ויאמר בי נשבעתי נא-יי כי יען אשר עשית
 את-הדבר הזה ולא חשכת את-בנה את-יחיד:
 (יז) כיי-ברך אברכך והרבה ארבה את-זרעך ככוכבי
 השמים וכחול אשר על-שפת הים וירש זרעך את שער
 איביו:
 (יח) והתברכו בזרעך כל גויי הארץ לעקב אשר שמעת
 בקלי:
 (יט) וישב אברהם אל-נעוריו ויקמו וילכו יחדו אל-באר
 שבע וישב אברהם בבאר שבע: ◻
 (כ) ויהי אחרי הדברים האלה ויגד לאברהם לאמר הנה
 ילדה מלכה גם-היא בנים לנחור אחוד:
 (כא) את-עויץ בכרו ואת-בזו אחיו ואת-קמואל אבי ארם:
 (כב) ואת-כשד ואת-חזו ואת-פלגש ואת-ידלף ואת
 בתואל:
 (כג) ובתואל ילד את-רבקה שמנה אלה ילדה מלכה
 לנחור אחי אברהם:
 (כד) ופילגשו ושמה ראומה ותלד גם-הוא את-טבח
 ואת-גחם ואת-תחש ואת-מעכה: ◻